

گزارش تحلیلی شرکت ایران خودرو دیزل (خاور)

مرداد ماه ۱۴۰۱

تهران - چهارراه ایران پارس

پلاک ۲۹۵

تحلیلگر: امیررضا شهابی

تاریخچه شرکت

- ❖ شرکت ایران خودرو دیزل، تشکیلات سازمان یافته‌ای است که ابتدا با نام گروه صنعتی خاور، فعالیت خود را با مونتاژ روزانه یک دستگاه کامیون آغاز نمود و در سال ۱۳۴۳ با توجه به افزایش روزافزون تقاضای خودروی کار در کشور، با احداث سالن‌های مناسب و تجهیز خطوط تولید، آموزش و جذب نیروهای کارآمد و ارتقاء کیفیت محصولات، موفق به افزایش تولید و ساخت گونه‌های مختلف کامیون تحت لیسانس شرکت مرسدس بنز گردید.
- ❖ در سال ۱۳۷۸ گروه صنعتی ایران خودرو با خرید سهام عمده گروه صنعتی خاور و الحاق خطوط تولید اتوبوس و مینی بوس خود، شرکت ایران خودرو دیزل را تاسیس نمود.
- ❖ شرکت ایران خودرو دیزل هم‌زمان و به موازات بازسازی و بهینه‌سازی خطوط تولید، با تقویت و گسترش شرکتهای اقماری تحت پوشش و توسعه همکاری با شرکتهای مطرح و پیشرو در صنایع پیشین و پایه، زنجیره تأمین خود شامل طراحی، مواد اولیه، قطعه‌سازی، موتور، گیربکس و محور و... را تکمیل نمود. از شرکتهای زیرمجموعه ایران خودرو دیزل در زنجیره تأمین که به سایر صنایع و تولیدکنندگان داخلی و خارجی نیز خدمات ارائه می‌کنند می‌توان ایدم، گواه، چرخشگر، تولید قطعات خاور، تولید محور خودرو را نام برد.

سهامداران

❖ شرکت سرمایه گذاری سمند مالک ۲۴ درصد شرکت ایران خودرو دیزل است. با توجه به اینکه ایران خودرو مالک ۷۰ درصدی سمند به صورت مستقیم است لذا می توان گفت سهام کنترلی ایران خودرو دیزل در اختیار ایران خودرو است.

سهامداران	
درصد	نام شرکت
۲۴.۰٪	سرمایه گذاری سمند
۲۳.۱٪	ایران خودرو
۲.۸٪	شخص حقیقی
۱.۹٪	صندوق بازارگردانی امید لوتوس پاریس
۱.۸٪	شخص حقیقی
۱.۳٪	شخص حقیقی
۴۵.۱٪	سایر سهامداران

محصولات شرکت

❖ محصولات شرکت در سه دسته باری، مسافری و پیکاپ جای می گیرند:

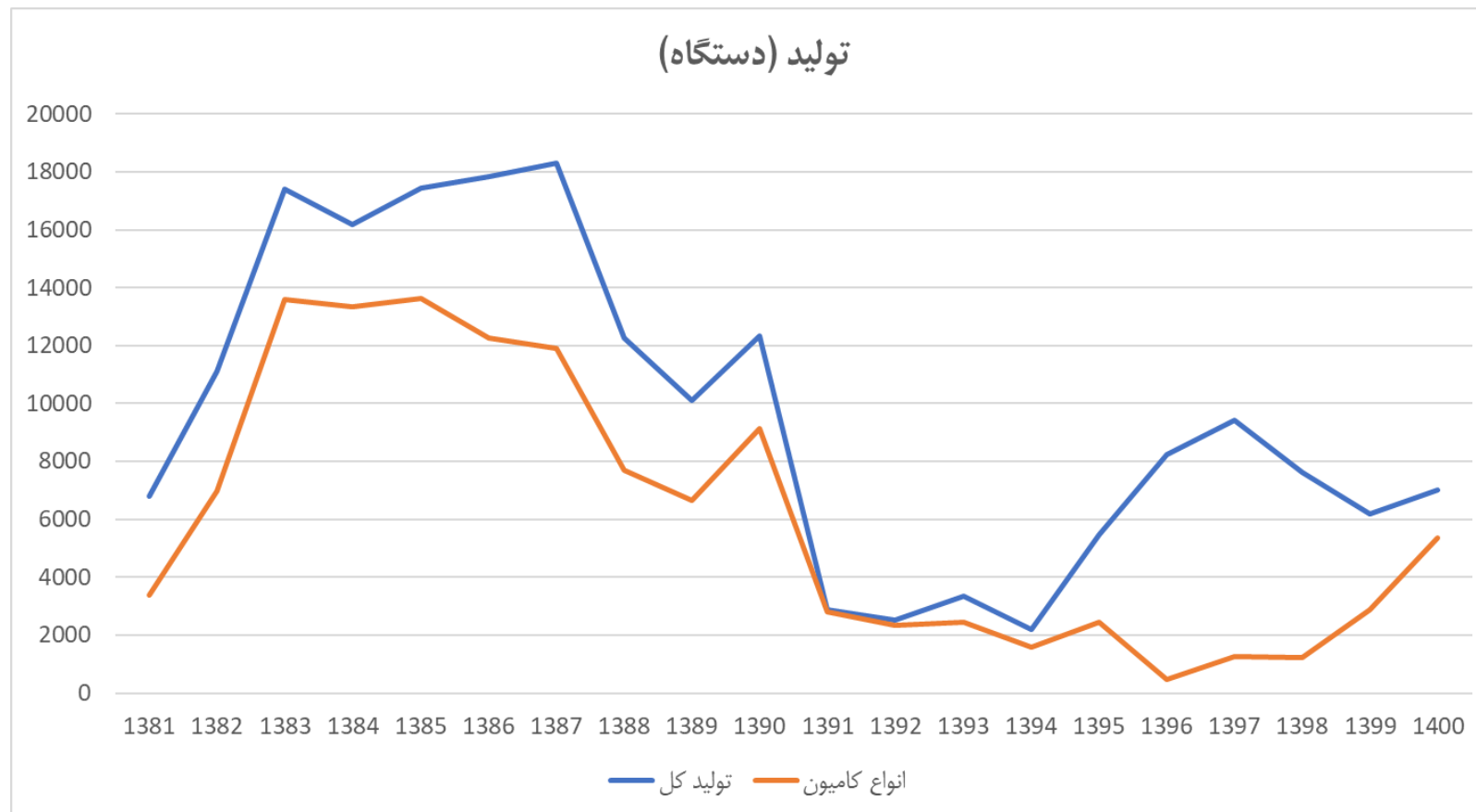
- باری: کامیون بنز و کامیون کشنده فوتون
- مسافری: ون وانا، اتوبوس آتروس و مینی بوس آرین
- پیکاپ: پیکاپ فوتون تونلند

ظرفیت تولید محصولات و تولید واقعی

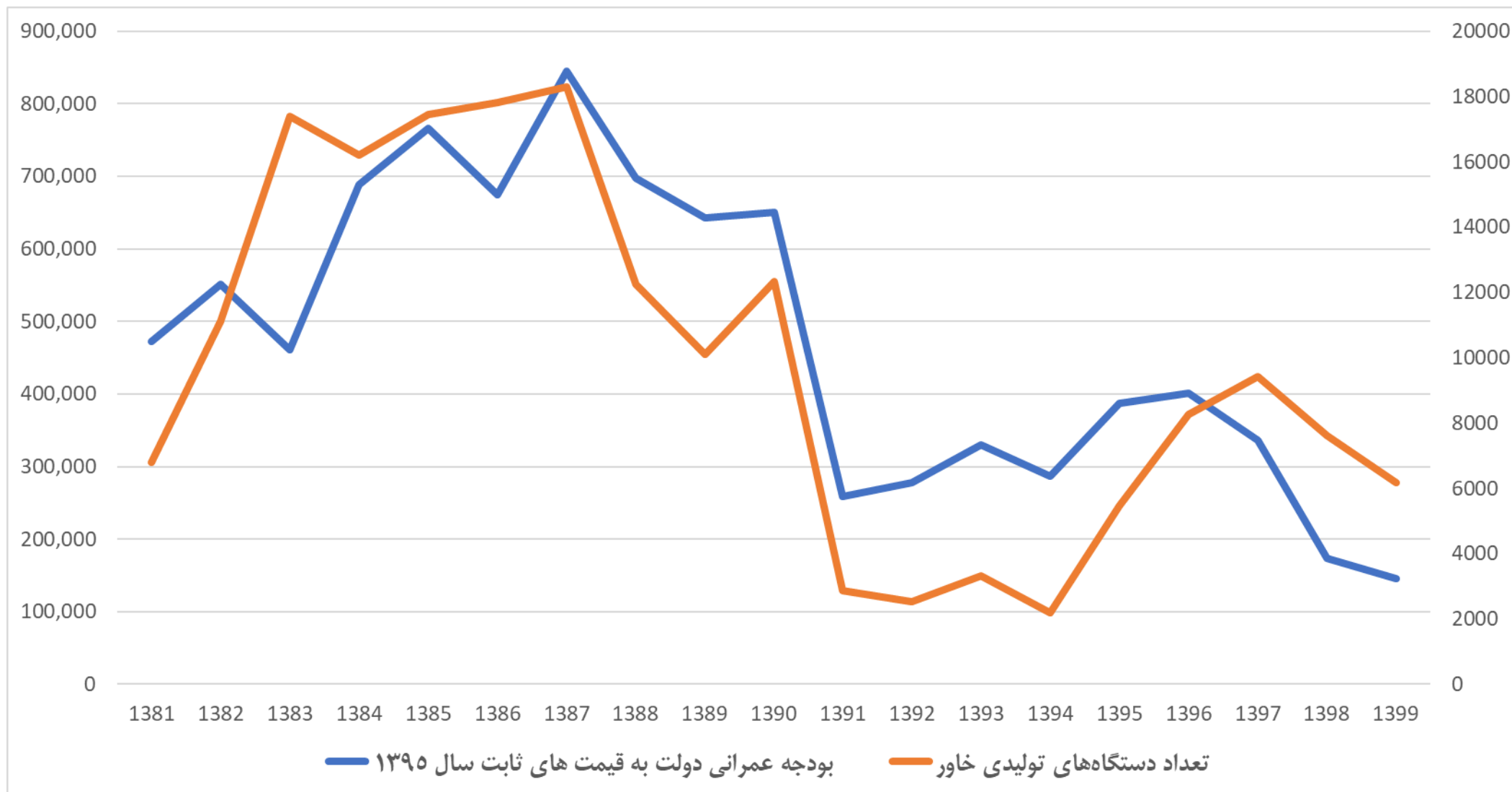
سالن	ظرفیت اسمی سالانه (دستگاه)	تولید ۱۴۰۰	تولید ۱۳۹۹
کامیون	۱۲,۵۰۰	۵,۳۵۷	۳,۳۱۸
اتوبوس	۲,۵۰۰	۶۱۷	۳۸۳
مینی بوس	۳,۷۵۰	۱,۰۳۳	-

روند تولید

❖ محصول اصلی شرکت انواع کامیون های سبک و سنگین است روند تولید آن همراه با روند تولید کل در ۲۰ سال گذشته نزولی بوده است.

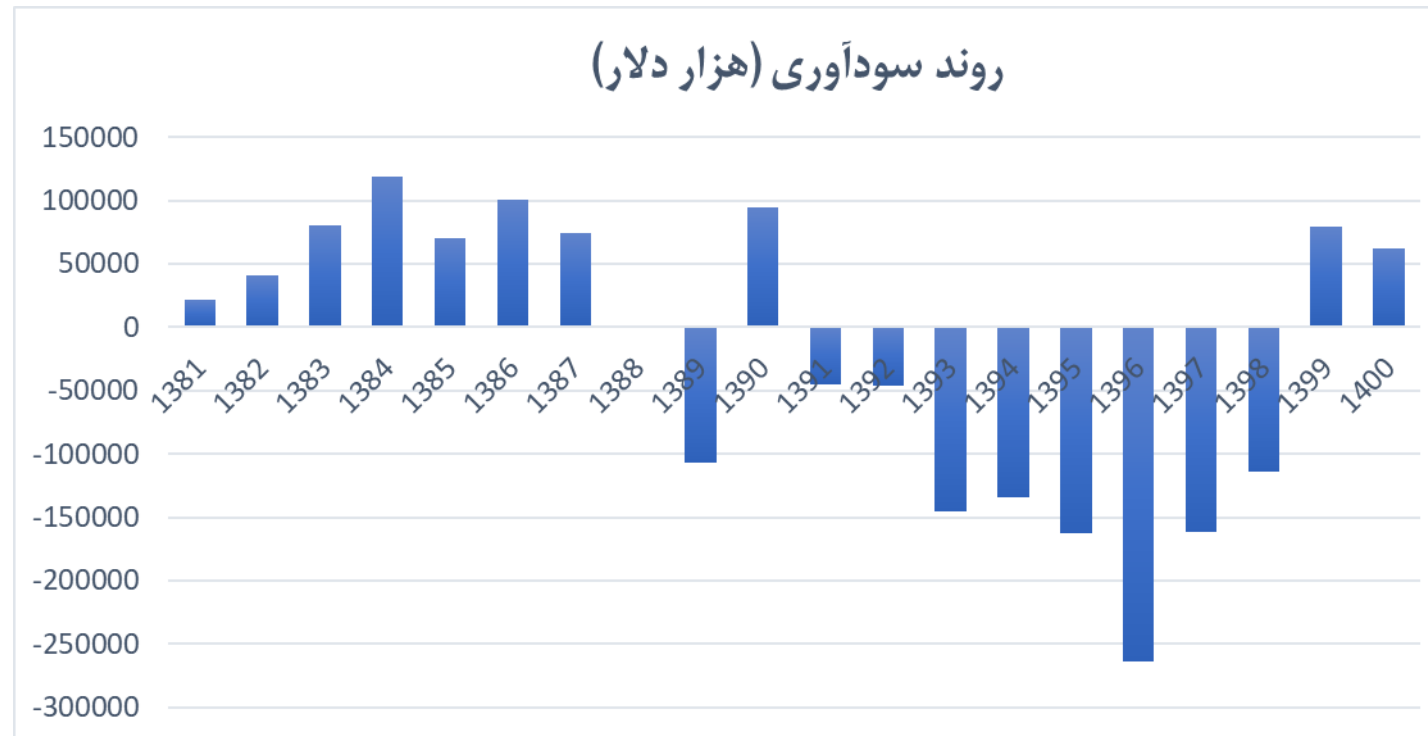
جان خاور بسته به سیاست‌های دولت

- ❖ با توجه به اینکه بخش قابل توجهی از محصولات شرکت به ارگان‌های دولتی و حاکمیتی فروخته می‌شود، بودجه عمرانی تحقق یافته نقش قابل توجهی در میزان فروش و سود شرکت بازی می‌کند. بودجه عمرانی دولت نیز خود به دو عامل قیمت نفت و وضعیت وصول درآمدها از طرف دولت بستگی دارد.
- ❖ همانطور که در نمودار بالا نشان داده شده است، در سال‌های ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۶ که درآمدهای نفتی صعودی بوده بودجه عمرانی وضعیت بسیار خوبی داشته است و این منجر به افزایش سفارشات دریافتی شرکت شده است. در سال‌های بعد و با افزایش تحریم‌ها وصول درآمدهای نفتی و به تبع میزان تحقق بودجه عمرانی کاهش یافت، به طوری که در سال ۱۳۹۱ میزان تحقق بودجه عمرانی به کمتر از ۴۰ درصد رسید و این مسئله منجر به افت شدید در میزان سفارشات دریافتی شرکت گردید و این روند تا سال ۱۳۹۴ که برجام به امضا رسید ادامه داشت.
- ❖ در سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ که وضعیت بودجه عمرانی اندکی بهتر شد تولید شرکت تا حدودی قوت گرفت، اما به طور کلی در دولت‌های یازدهم و دوازدهم سهم بودجه عمرانی از کل مصارف عمومی دولت روندی نزولی داشته است.
- ❖ در سال ۱۴۰۰ بودجه عمرانی رشدی دو برابری نسبت به سال قبل داشته است و این عدد در سال جاری (۱۴۰۱) هم نسبت به سال قبل رشدی ۴۰ درصدی داشته است.
- ❖ نکته قابل توجه دیگر سیاست‌های مرتبط دولتی نظیر طرح نوسازی ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای است که در دولت سیزدهم جان دوباره‌ای گرفته است.

روند سودآوری

❖ شرکت اهرم بالایی نسبت به تعداد و نرخ فروش محصولات خود دارد، لذا در سال‌هایی که سفارشات دریافتی آن کاهش می‌یابد وارد زیان شده و در سال‌های رونق نرخ و تعداد فروش محصولات آن افزایش می‌یابد. در دهه ۸۰ که بودجه عمرانی قابل توجه بوده و سفارشات شرکت رو به رشد بوده است سود شرکت تا ۱۱۸ میلیون دلار رسیده است. لازم به ذکر است شرکت در سال ۱۳۹۹ با زیان عملیاتی مواجه بوده و سود خالص ناشی از سود فروش بخشی از سهام ایدم، اپکو و چرخشگر می‌باشد.

طرح‌های توسعه

- ❖ یکی از سه خودروساز برتر چین که در حوزه کامیون سازی فعالیت عمده‌ای دارد، فوتون است که سال‌های زیادی است در ایران حضور دارد و محصولات کامیونت خود و سپس کشنده‌هایش را در بازار داخلی ما عرضه کرده و می‌کند. هم‌اکنون محصولات این کمپانی اعم از کامیون، کامیونت و کشنده‌های آن در کارخانه‌های خودروسازی مختلف ایران مونتاژ و روانه بازار می‌شوند. ایران خودرو دیزل از سال ۱۳۹۴ توانست کشنده‌های تک دیفرانسیل این برند را مونتاژ و راهی بازار داخلی کند.
- ❖ در اردیبهشت ۱۴۰۱ ایران خودرو دیزل اعلام کرد تصمیم گرفته تا جدیدترین محصول این برند که نسل جدید کامیون‌های فوتون دیزلی محسوب می‌شود را در ایران تولید کند و در نهایت فوتون H5 را در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۱ به بازار ایران معرفی شد.
- ❖ نسل پنجم کشنده‌های فوتون آخرین نسل قبل از معرفی گلکسی فوتون یا همان فوتون برقی است و توانسته در چین هم بازار خوبی داشته باشد. حالا فوتون اچ ۵ تازه‌ترین محصول و مجهزترین کامیون این برند در ایران است.

پیش بینی سود مفروضات

- ❖ نرخ تورم سال ۱۴۰۱، ۳۰٪ لحاظ شده است.
- ❖ نرخ رشد دستمزد برای سال ۱۴۰۱، ۵۰٪ لحاظ شده است.
- ❖ تعداد فروش مطابق روند تولید سه ماهه اخیر در نظر گرفته شده است.
- ❖ نرخ فروش محصولات برابر آخرین نرخ فروش ماهانه در نظر گرفته شده است.
- ❖ کمیسیون فروش ۱ درصد از مبلغ فروش در نظر گرفته شده است.
- ❖ نرخ مالیات ۱۵ درصد فرض شده است.

تعداد فروش						
سال ۱۴۰۱ تحلیلی	نه ماهه منتهی به ۱۴۰۱/۱۲	فصل اول منتهی به ۱۴۰۱/۰۳	سال ۱۴۰۰	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸	
۴۵۰	۴۴۶	۴	۴۳۷	۲۱۵	۷	اتوبوس
۰	۰	۱	۱	۱	۱	لوازم یدکی
۷۰	۳۷	۳۳	۱۴	۱۷۲	۱۸۲	مینی بوس
۰	۰	۰	۰	۷	۰	آمبولانس
۹,۵۶۶	۸,۱۷۰	۱,۳۹۶	۵,۴۳۷	۲,۸۳۷	۶۹۱	کامیون سنگین
۰	۰	۰	۰	۱۶۸	۳۱۷	کامیون سبک
۰	۰	۰	۰	۴,۷۹۴	۴,۳۵۸	وانت
۲,۴۰۰	۲,۱۸۶	۲۱۴	۸۷۷	۶۲۰	۸۵۲	ون و پیکاپ
۱۲,۴۸۶	۱۰,۸۳۹	۱,۶۴۸	۶,۷۶۶	۸,۸۱۶	۶,۴۰۸	جمع

نرخ فروش						
سال ۱۴۰۱ تحلیلی	نه ماهه منتهی به ۱۴۰۱/۱۲	فصل اول منتهی به ۱۴۰۱/۰۳	سال ۱۴۰۰	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸	
۲۹,۷۳۱,۷۵۰,۰۰۰	۲۹,۷۳۱,۷۵۰,۰۰۰	۲۹,۷۳۱,۷۵۰,۰۰۰	۳۷,۶۶۵,۰۳۲,۰۳۷	۳۲,۰۱۶,۲۴۶,۵۱۲	۱۵,۰۷۲,۱۴۲,۸۵۷	اتوبوس
۰	۰	۱۶۸,۶۹۱,۰۰۰,۰۰۰	۹۴۲,۱۰۳,۰۰۰,۰۰۰	۱,۲۲۹,۱۷۳,۰۰۰,۰۰۰	۲۸۴,۰۲۶,۰۰۰,۰۰۰	لوازم یدکی
۱۱,۸۴۴,۵۷۴,۲۸۶	۱۲,۰۵۳,۶۰۰,۰۰۰	۱۱,۶۱۰,۲۱۲,۱۲۱	۱۰,۰۹۳,۴۲۸,۵۷۱	۵,۴۰۰,۸۷۷,۹۰۷	۳,۲۳۷,۲۹۶,۷۰۳	مینی بوس
۰	۰	-	-	۴,۴۵۹,۱۴۲,۸۵۷	-	آمبولانس
۱۹,۲۷۳,۹۰۸,۵۲۸	۱۹,۴۳۱,۷۴۱,۱۲۳	۱۸,۳۵۰,۲۰۳,۴۳۸	۱۵,۹۶۶,۳۶۶,۵۶۲	۸,۶۴۸,۳۶۹,۰۵۲	۵,۰۷۷,۰۱۰,۱۳۰	کامیون سنگین
۰	۰	-	-	۴,۰۶۱,۶۴۸,۸۱۰	۲,۹۰۸,۵۲۳,۶۵۹	کامیون سبک
۰	۰	-	-	۶۶۱,۱۶۳,۷۴۶	۴۶۱,۶۵۱,۲۱۶	وانت
۹,۳۸۴,۵۴۲,۷۳۸	۹,۵۰۳,۲۸۵,۷۱۴	۸,۱۷۱,۵۸۸,۷۸۵	۷,۶۵۴,۱۳۷,۹۷۰	۴,۷۱۶,۲۲۹,۰۳۲	۲,۲۰۷,۸۲۵,۱۱۷	ون و پیکاپ

مبلغ فروش (میلیون ریال)						
سال ۱۴۰۱ تحلیلی	نه ماهه منتهی به ۱۴۰۱/۱۲	فصل اول منتهی به ۱۴۰۱/۰۳	سال ۱۴۰۰	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸	
۱۳,۳۷۹,۲۸۸	۱۳,۲۶۰,۳۶۱	۱۱۸,۹۲۷	۱۶,۴۵۹,۶۱۹	۶,۸۸۳,۴۹۳	۱۰۵,۵۰۵	اتوبوس
۶۷۴,۷۶۴	۵۰۶,۰۷۳	۱۶۸,۶۹۱	۹۴۲,۱۰۳	۱,۲۲۹,۱۷۳	۲۸۴,۰۲۶	لوازم یدکی
۸۲۹,۱۲۰	۴۴۵,۹۸۳	۳۸۳,۱۳۷	۱۴۱,۳۰۸	۹۲۸,۹۵۱	۵۸۹,۱۸۸	مینی بوس
۰	۰	۰	-	۱۴,۳۹۳	-	درآمد ارائه خدمات
۰	۰	۰	۰	۳۱,۲۱۴	۰	آمبولانس
۱۸۴,۳۷۴,۲۰۹	۱۵۸,۷۵۷,۳۲۵	۲۵,۶۱۶,۸۸۴	۸۶,۸۰۹,۱۳۵	۲۴,۵۳۵,۴۲۳	۳,۵۰۸,۲۱۴	کامیون سنگین
۰	۰	۰	۰	۶۸۲,۳۵۷	۹۲۲,۰۰۲	کامیون سبک
۰	۰	۰	۰	۳,۱۶۹,۶۱۹	۲,۰۱۱,۸۷۶	وانت
۲۲,۵۲۲,۹۰۳	۲۰,۷۷۴,۱۸۳	۱,۷۴۸,۷۲۰	۶,۷۱۲,۶۷۹	۲,۹۲۴,۰۶۲	۱,۸۸۱,۰۶۷	ون و پیکاپ
۰	۰	۰	۲۳,۹۴۷	۴۱,۲۱۵	-	سود سرمایه گذاریها
۲۲۱,۷۸۰,۲۸۳	۱۹۳,۷۴۳,۹۲۴	۲۸,۰۳۶,۳۵۹	۱۱۱,۰۸۸,۷۹۱	۴۰,۴۳۹,۹۰۰	۹,۳۰۱,۸۷۸	جمع

بهای تمام شده (میلیون ریال)				
سال ۱۴۰۱ تحلیلی	سال ۱۴۰۰	سال ۹۹	سال ۹۸	
۱۵۲,۸۷۳,۷۰۵	۷۶,۵۷۳,۷۸۲	۲۵,۶۶۳,۱۴۰	۸,۷۳۴,۷۸۳	مواد مستقیم مصرفی
۶,۳۱۶,۹۶۴	۴,۲۱۱,۳۰۹	۲,۳۸۹,۸۰۴	۱,۷۰۵,۵۲۲	دستمزد مستقیم تولید
۱۴,۹۱۷,۷۶۷	۹,۴۹۶,۷۲۲	۵,۳۷۵,۲۶۸	۳,۹۵۰,۵۶۲	سربار
۱۷۴,۱۰۸,۴۳۶	۹۰,۲۸۱,۸۱۳	۳۳,۴۲۸,۲۱۲	۱۴,۳۹۰,۸۶۷	جمع
-۳,۸۹۰,۲۶۶	-۳,۷۲۲,۶۴۰	-۲,۵۸۹,۶۷۴	-۳,۲۳۹,۹۹۳	هزینه های جذب نشده تولید
۱۷۰,۲۱۸,۱۷۰	۸۶,۵۵۹,۱۷۳	۳۰,۸۳۸,۵۳۸	۱۱,۱۵۰,۸۷۴	جمع هزینه های تولید
-۲,۳۱۵,۰۹۰	-۱,۱۷۷,۲۶۷	-۹۴۸,۱۶۴	-۲۷۴,۹۳۵	خالص موجودی کالای در جریان ساخت
-۸۰,۰۹۷	-۴۰,۷۳۱	-۲۴,۲۰۲	-۸,۸۱۳	ضایعات غیر عادی
۱۶۷,۸۲۲,۹۸۳	۸۵,۳۴۱,۱۷۵	۲۹,۸۶۶,۱۷۲	۱۰,۸۶۷,۱۲۶	بهای تمام شده کالای تولید شده
-۱۰,۱۱۸,۸۸۱	-۵,۱۴۵,۶۴۳	۲,۰۷۷,۰۴۷	-۲,۱۲۱,۲۹۵	افزایش (کاهش) موجودی های ساخته شده
۱۵۷,۷۰۴,۱۰۳	۸۰,۱۹۵,۵۳۲	۳۱,۹۴۳,۲۱۹	۸,۷۴۵,۸۳۱	بهای تمام شده کالای فروش رفته
.	.	.	.	بهای تمام شده خدمات ارائه شده
۱۵۷,۷۰۴,۱۰۳	۸۰,۱۹۵,۵۳۲	۳۱,۹۴۳,۲۱۹	۸,۷۴۵,۸۳۱	جمع بهای تمام شده

صورت سود و زیان (میلیون ریال)						
سال ۱۴۰۱ تحلیلی	نه ماهه منتهی به ۱۴۰۱/۱۲	فصل اول منتهی به ۱۴۰۱/۰۳	سال ۱۴۰۰	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸	
۲۲۱,۷۸۰,۲۸۳	۱۹۳,۷۴۳,۹۲۴	۲۸,۰۳۶,۳۵۹	۱۱۱,۰۸۸,۷۹۱	۴۰,۴۳۷,۷۴۵	۹,۳۰۵,۲۷۸	درآمد عملیاتی
-۱۵۷,۷۰۴,۱۰۳	-۱۳۸,۶۴۱,۶۴۱	-۱۹,۰۶۲,۴۶۲	-۸۰,۱۹۵,۵۳۲	-۳۱,۹۴۳,۲۱۹	-۸,۷۴۵,۸۳۱	بهای تمام شده
۶۴,۰۷۶,۱۸۱	۵۵,۱۰۲,۲۸۴	۸,۹۷۳,۸۹۷	۳۰,۸۹۳,۲۵۹	۸,۴۹۴,۵۲۶	۵۵۹,۴۴۷	سود ناخالص
-۸,۲۲۰,۱۷۴	-۶,۲۱۱,۷۵۳	-۲,۰۰۸,۴۲۱	-۵,۲۷۸,۸۱۰	-۲,۸۸۵,۰۲۲	-۲,۰۸۷,۱۸۵	هزینه اداری عمومی فروش
-۱,۶۰۴,۵۸۹	-۱,۵۸۵,۸۳۹	-۱۸,۷۵۰	-۲,۶۲۷,۰۸۱	-۲,۳۵۹,۶۴۸	-۲,۸۵۷,۳۳۷	سایر درآمدها و هزینه های عملیاتی
۵۴,۲۵۱,۴۱۸	۴۷,۳۰۴,۶۹۲	۶,۹۴۶,۷۲۶	۲۲,۹۸۷,۳۶۸	۳,۲۴۹,۸۵۶	-۴,۳۸۵,۰۷۵	سود عملیاتی
-۱,۱۵۰,۷۲۱	-۳۳۹,۴۳۰	-۸۱۱,۲۹۱	-۶,۸۶۶,۷۴۰	-۱۰,۷۲۵,۷۷۰	-۸,۴۴۳,۵۱۴	هزینه مالی
۱,۹۸۱,۴۷۴	۱,۳۶۹,۰۷۷	۶۱۲,۳۹۷	۱,۴۹۱,۳۸۲	۲۳,۹۳۷,۷۲۱	۵۳,۸۸۸	سایر درآمدها و هزینه های غیر عملیاتی
۵۵,۰۸۲,۱۷۱	۴۸,۳۳۴,۳۳۹	۶,۷۴۷,۸۳۲	۱۷,۶۱۲,۰۱۰	۱۶,۴۶۱,۸۰۷	-۱۲,۷۷۴,۷۰۱	سود قبل از مالیات
-۸,۴۴۷,۷۸۳	-۷,۲۵۰,۱۵۱	-۱,۱۹۷,۶۳۲	-۳,۲۷۶,۷۱۹	۰	۰	مالیات
۴۶,۶۳۴,۳۸۸	۴۱,۰۸۴,۱۸۸	۵,۵۵۰,۲۰۰	۱۴,۳۳۵,۲۹۱	۱۶,۴۶۱,۸۰۷	-۱۲,۷۷۴,۷۰۱	سود خالص
۵۴۰	۴۷۶	۶۴	۳۹۴	۴۵۳	-۲,۵۶۱	سود هر سهم
۸۶,۳۶۰,۸۴۹	۸۶,۳۶۰,۸۴۹	۸۶,۳۶۰,۸۴۹	۳۶,۳۶۰,۸۴۹	۳۶,۳۶۰,۸۴۹	۴,۹۸۹,۰۵۹	سرمایه
۸۶,۳۶۰,۸۴۹,۰۰۰	۸۶,۳۶۰,۸۴۹,۰۰۰	۸۶,۳۶۰,۸۴۹,۰۰۰	۳۶,۳۶۰,۸۴۹,۰۰۰	۳۶,۳۶۰,۸۴۹,۰۰۰	۴,۹۸۹,۰۵۹,۰۰۰	تعداد سهام

بیانیه سلب مسئولیت

محتوای این گزارش نباید به تنهایی برای خرید و فروش مورد استفاده قرار گیرد. شرکت گسترش سرمایه گذاری ایرانیان هیچگونه مسئولیتی در قبال معاملات انجام شده با اتکاء به اطلاعات این گزارش را بر عهده نمی گیرد.

اطلاعات و مفروضات این گزارش در هر لحظه از زمان می تواند تغییر کند و این شرکت هیچگونه مسئولیتی در قبال عدم بروزرسانی این اطلاعات ندارد.